

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] auferre peccatu[m] sit effectus p[o]enitentiaë in quantu[m] est
virtus, an in quantum est sacramentum? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

citur in predicamentis, prauus ad meliores exercitationes deductus, ad modicum aliquid proficiet, vt melior fit. Multiplicato autem exercitio, ad hoc peruenit vt fit bonus virtute acquisita. Hoc autem multo efficacius facit diuina gratia siue vno, siue pluribus actibus.

ARTIC. VI.

Vtrum remissio culpæ sit effectus pœnitentiæ?

531
2. d. 14 q.
2. a. 1. q. 1

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod remissio culpæ non sit effectus pœnitentiæ, secundum quod est virtus. Dicitur enim pœnitentiæ virtus, secundum quod est principium humani actus. Sed humanus actus non operatur ad remissionem culpæ, quæ est effectus gratiæ operantis. Ergo remissio culpæ non est effectus pœnitentiæ, secundum quod est virtus.

¶ 2 Præterea, Quædam aliæ virtutes sunt excellentiores pœnitentiæ. Sed remissio culpæ non dicitur effectus alicuius alterius virtutis. Ergo etiam non est effectus pœnitentiæ, secundum quod est virtus.

¶ 3 Præterea, Remissio culpæ non est nisi ex virtute passionis Christi, secundum illud Heb. 9. Sine sanguinis effusione non fit remissio. Sed pœnitentiæ, in quantum est sacramentum, operatur in virtute passionis Christi, sicut & cætera sacramenta, vt ex supra dictis patet*. Ergo remissio culpæ non est effectus pœnitentiæ in quantum est virtus, sed in quantum est sacramentum.

q. 62. a. 2.

SED contra, Illud est propriè causa alicuius, sine quo esse non potest: omnis enim effectus dependet à sua causa. Sed remissio culpæ potest esse à Deo sine pœnitentiæ sacramento, non autem sine pœnitentiæ secundum quod est virtus: vt supra dictum est †. Vnde & ante sacramenta nouæ legis pœnitentibus Deus peccata remittebat. Ergo remissio culpæ est propriè effectus pœnitentiæ secundum quod est virtus.

art. p. 1. q. 1.

RESPONDEO dicendum, quod pœnitentiæ est virtus, secundum quod est principium quorumdam

dam actuum humanorum. Actus autem humani, qui sunt ex parte peccatoris, materialiter se habent in sacramento penitentiae. Omne autem sacramentum producit effectum suum, non solum virtute formae, sed etiam virtute materiae: ex utroque enim est unum sacramentum, ut supra habitum est. Unde sicut remissio culpae fit in baptismo, non solum virtute formae, sed etiam virtute materiae, scilicet aquae; principaliter tamen virtute formae, ex qua & ipsa aqua virtutem recipit: ita etiam & remissio culpae est effectus penitentiae, principaliter quidem ex virtute clauium, quas habent ministri, ex quorum parte accipitur id quod est formale in hoc sacramento (ut supra dictum est *); secundario autem ex vi actuum penitentis, pertinentium ad virtutem penitentiae, tamen prout hi actus aliquantulum ordinantur ad claves ecclesiae. Et sic patet, quod remissio culpae est effectus penitentiae, secundum quod est virtus: principaliter tamen, secundum quod est sacramentum.

q. 60. a. 6
ad 2. q.
ar. 7.

Ad primum ergo dicendum, quod effectus gratiae operantis est iustificatio impij: ut in secunda parte dictum est *. In qua, ut ibidem dictum est, non solum est gratiae infusio & remissio culpae, sed etiam motus liberi arbitrij in Deum, qui est actus fidei formatae; & motus liberi arbitrij in peccatum, qui est actus penitentiae. Hi tamen actus humani sunt ibi, ut effectus gratiae operantis, simul producti cum remissione culpae. Unde remissio culpae non fit sine actu penitentiae virtutis, licet sit effectus gratiae operantis.

q. 84. a. 3

1. 2. q. 113
in divi-
sione q.

Ad secundum dicendum, quod in iustificatione impij non solum est actus penitentiae, sed etiam actus fidei, ut dictum est *. Et ideo remissio culpae non ponitur effectus solum penitentiae virtutis: sed principaliter fidei & charitatis.

in solut.
prae. q.
1. 2. q. 113
ar. 4.

Ad tertium dicendum, quod ad passionem Christi ordinatur actus penitentiae virtutis, & per fidem & per ordinem ad claves ecclesiae. Et ideo utroque modo causat remissionem culpae virtute passionis Christi.

Ad

Ad id autem quod in contrarium obijcitur, dicendum est, quod actus penitentiae virtutis habet quoddam sine eo non possit fieri remissio culpae, in quantum est inseparabilis effectus gratiae, per quam principaliter culpa remittitur, quae etiam operatur in omnibus sacramentis. Et ideo per hoc non potest concludi, nisi quod gratia est principalior causa remissionis culpae, quam penitentiae sacramentum. Sciendum tamen, quod etiam in veteri lege, & in lege naturae, erat aliquantulum sacramentum penitentiae: ut supra dictum est*.

q. 84. a. 7
ad 2.

QVÆST. LXXXVII.

De remissione venialium peccatorum, in quatuor articulos diuisa.

Deinde considerandum est de remissione venialium peccatorum.

¶ Et circa hoc quaeruntur quatuor.

¶ Primo, utrum sine penitentia peccatum veniale possit dimitti?

¶ Secundo, utrum possit dimitti sine gratiae infusione?

¶ Tertio, utrum peccata venialia remittantur per aspersionem aquae benedictae, & episcopalem benedictionem, &unctionem pectoris, & orationem Dominicam, & alia huiusmodi?

332
inf ar. 2.
ad 2. et 3
C. a. 1. c.

¶ Quarto, utrum veniale peccatum possit remitti sine mortali?

C. 4. d. 16

ARTIC. I.

Utrum peccatum veniale possit remitti sine penitentia?

q. 2. ar. 2.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod veniale peccatum possit remitti sine penitentia. Pertinet enim, ut supra dictum est ¶, ad rationem verae penitentiae, quod non solum homo doleat de peccato praeterito, sed etiam proponat cauere de futuro. Sed sine tali proposito peccata venialia dimittuntur, cum certum sit, quod homo sine peccatis venialibus presentem vitam ducere non potest. Ergo peccata

q. 2. ad 1.

C. d. 21.

q. 2. ar. 1.

s. et mal.

q. 7. a. 12.

cor.

¶ q. 84. a.

10. ad 4.

arg.

ve.